

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Mateřská škola Harmonie Ostrava-Hrabůvka, Zlepšovatelů 27,
příspěvková organizace**

Zlepšovatelů 1502/27, 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Identifikátor školy: 674 000 501

Termín konání inspekce: 11. - 15. září 2006

Čj:	ČŠI 425/06-14
Signatura	bn6aa101

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Mateřská škola (MŠ) Harmonie je osmitřídni, v kmenové škole Ostrava-Hrabůvka, Zlepšovatelů 27 jsou umístěny dvě třídy, po třech třídách mají dvě odloučená pracoviště – MŠ Ostrava-Hrabůvka, Šponarova 16 a MŠ Ostrava–Hrabůvka, Mitušova 4. Ke sloučení v jeden právní subjekt došlo k 1. lednu 2003. Všechny třídy jsou smíšené, jedna třída pracoviště na Mitušově ul. je třídou pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

K 25. září 1998 byla kmenová MŠ přijata do projektu Zdravá mateřská škola.

Zřizovatelem je Statutární město Ostrava, Městský obvod Ostrava-Jih se sídlem Horní 3, 700 30 Ostrava-Hrabůvka.

MŠ sdružuje tři školní jídelny s kapacitou 380 jídel.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ

Podmínky vzdělávání a jejich uplatnění v průběhu vzdělávání

Nejvyšší povolený počet dětí je 310, v důsledku snížení počtu tříd na odloučených pracovištích byl v době inspekce počet zapsaných dětí 209 (naplněnost 67,4 %). V MŠ pracuje 16 pedagogických pracovníků včetně ředitelky a její statutární zástupkyně. Všechny splňují podmínky odborné kvalifikace. Ředitelka i statutární zástupkyně pracují na *pracovišti Zlepšovatelů*. Pracovními náplněmi je na vedoucí učitelky při jejich stoprocentním rozsahu přímé pedagogické činnosti přenesena odpovědnost za chod, provoz i pedagogické výsledky odloučených pracovišť. Tento pracovní výkon není zohledňován ve stanovení jejich pracovní doby a v praxi vede k omezení doby na přípravu přímé pedagogické povinnosti. Souběžné působení pedagogických pracovníků ve třídách zohledňuje zájmy dětí. Na *pracovišti Šponarova* pracuje učitelka s praxí kratší dvou let, z hospitační činnosti je zřejmé, že jejímu uvádění do praxe není ze strany vedení věnována systematická pozornost.

Všechny pedagogické pracovníce se průběžně vzdělávají, výběr vzdělávacích akcí odpovídá potřebám školy. Ředitelka vlastní od roku 2001 osvědčení Státního zdravotního ústavu k výkonu poradenské a lektorské činnosti. V srpnu 2006 tuto skutečnost využila k proškolení stávajícího kolektivu všech tří pracovišť (po jeho částečné obměně) k plánování dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, tvorbě školních a třídních vzdělávacích programů. V kontrole vzdělávací činnosti vedoucích učitelek směrem k učitelkám na odloučených pracovištích a ředitelky nebo její zástupkyně k vedoucím učitelkám jsou značné rezervy. Řízení odloučených pracovišť je v oblasti vzdělávání nedostatečné.

Na *pracovišti Zlepšovatelů* je řízení školy a vedení provozu na vynikající úrovni, je založeno na partnerských vztazích, jasných a konkrétních pravidlech. *Pracoviště Mitušova a Šponarova* jsou zcela autonomní (vlastní zpracování školního programu, samostatné pedagogické rady aj.). Mateřská škola navenek nevystupuje jako jeden právní subjekt, pracoviště se dosud s důsledky sloučení zcela nevyrovnala. Řízení, motivační i komunikační systém není směrem k odloučeným pracovištím plně funkční.

Vnitřní komunikace a přenos běžných informací ve všech pracovištích jsou založeny na úzkém a operativním kontaktu všech zaměstnanců a stabilním umístění informací na přístupném místě. Kontakty ředitelky s oběma vedoucími učitelkami jsou zajišťovány většinou dle potřeby jejich návštěvami v kmenové MŠ a služebními mobily. Frekvence návštěv ředitelky na obou odloučených pracovištích je nízká, ředitelce tak schází zpětná vazba o dění, výsledcích pedagogické činnosti i rozvoji těchto pracovišť. Snaha o postupné zkvalitňování celé školy jako jednoho komplexu je nesystematická a proces je pomalý.

Pracoviště Zlepšovatelů mimořádně kvalitně komunikuje se zákonnými zástupci zejména v rámci jejich běžné účasti ve vzdělávacím procesu. O průběžných úkolech vzdělávání, organizačních změnách, akcích školy je operativně informuje prostřednictvím nástěnek. Začleňuje do svého programu dílčí neformální aktivity zaměřené na společnou činnost dětí s rodiči.

Z předložené dokumentace a dotazníků pro rodiče, které byly rozdány ve všech pracovištích zákonným zástupcům dětí docházejících do MŠ minimálně jeden rok, vyplynula maximální spokojenost rodičů s *pracovištěm Zlepšovatelů*, jako velmi dobrou hodnotili spolupráci s *pracovištěm Mitušova*. Průměrně hodnotili *pracoviště Šponarova*, vyjadřovali kritické připomínky k vystupování některých pedagogických i provozních zaměstnanců.

Školní vzdělávací programy (ŠVP) jsou na všech pracovištích vyvěšeny na přístupném místě, rodiče mají možnost jejich tvorbu ovlivňovat. Seznamování s výsledky vzdělávání a případné řešení problémů je průběžné.

Subjektivním posouzením a použitím *standardizovaného rozhovoru* (s ředitelkou a učitelkou *pracoviště Zlepšovatelů* a dvěma učitelkami *pracoviště Mitušova*) je sociální klima uvnitř jednotlivých pracovišť hodnoceno jako příznivé.

V budovách MŠ se vyskytují závady různého rozsahu (např. *pracoviště Mitušova* – havarijní stav oken, *pracoviště Šponarova* – podmáčená budova, rozpadávající se vstupní schodiště, vadná vodoinstalace aj.). Ředitelka tyto závady mapuje a spolu se zřizovatelem usiluje o jejich odstranění. Všechna pracoviště nabízejí vzdělávací prostředí se standardními prostorovými podmínkami pro plánované i spontánní aktivity s možností členění prostoru. Dětské stoly a židle odpovídají velikostem dětí. V interiérech se vyskytují staré podlahové krytiny, prostory jsou vybaveny kombinací nového, ale i velmi starého a značně opotřebovaného nábytku. Zásoba hraček a učebních pomůcek je průměrná, sportovního nářadí a náčiní průměrná až podprůměrná (zejména na *pracovišti Šponarova*). Dostupností hraček a metodického materiálu je u dětí podporována samostatnost a sebeobslužnost.

V budovách školy platí zákaz kouření a užívání jiných návykových látek.

Všechny prostory školy jsou udržovány v čistotě, dětem je zajištěno zdravé a bezpečné prostředí. V areálech všech pracovišť se nacházejí velké školní zahrady parkového typu s průměrným vybavením, nerovnými chodníky a schodišti.

Správná životospráva dětí je zajištěna vyváženými denními řády, pravidelným pobytem venku a pitným režimem. Děti jsou vedeny ke kultuře stolování, nabídka stravy je pestrá, intervaly mezi jídly jsou vhodné.

Podmínky vzdělávání jsou standardní, podporují rozvoj osobnosti dítěte.

Průběh vzdělávání

Za školní rok 2004/2005 má ředitelka zpracovanou výroční zprávu, ke dni inspekce soustřeďuje materiály pro vlastní hodnocení školy za uplynulý školní rok.

Školní vzdělávací programy, školní a provozní řády vymezují na pracovištích základní podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí pro jejich pobyt v MŠ.

Denní režim je stanoven v souladu s potřebami dětí, umožňuje všem učitelkám přizpůsobovat se aktuální situaci ve třídě. Přírozenou cestou probíhá na všech pracovištích výchova ke zdraví. Prioritní záležitostí je na *pracovišti Zlepšovatelů*, která je zařazena do projektu Zdravá mateřská škola a na *pracovišti Mitušova*, kde dvě třídy využívají prvky tohoto projektu. Řízené zdravotně pohybové aktivity jsou zařazovány v průběhu celého dne, cíleně formou denních cvičení. Dětem jsou poskytovány příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků. Zákonným zástupcům nově přichozích dětí je nabízen adaptační režim, na *pracovišti Zlepšovatelů* byl jimi v době inspekce mimořádně využíván.

Na *pracovišti Zlepšovatelů* bylo zaměření programu vymezeno dílčími vzdělávacími cíli, které odpovídaly věku dětí. Nabídka činností i materiálu byla velmi široká, pro děti poutavá a zajímavá. Učitelky plně využily možnosti kooperativních činností dětí obou tříd ve společné herně, volily pozitivní motivace a metody založené na prožitku. Vzdělávací aktivity byly během hospitací integrované, zahrnovaly různé oblasti vzdělávání. Spontánní a řízené činnosti byly v rovnováze. Sociální klima ve třídách bylo velmi pozitivní, předem dohodnutá pravidla chování dětem vyhovovala. Učitelky s dlouholetou pedagogickou zkušeností děti respektovaly, poskytovaly jim dostatečnou příležitost pro hru, činnosti i relaxaci. V průběhu dne byly děti vedeny k samostatnosti, rozvoji tvořivosti i fantazie. Organizace všech činností byla i přes nově započatý školní rok, velký počet nově přijatých dětí a zásluhou nebývalého množství zákonných zástupců přítomných adaptací jejich dětí plynulá, efektivní a bez manipulativních zásahů učitelek.

Na *pracovišti Mitušova* odpovídaly dílčí vzdělávací cíle věku dětí. Nabídka aktivit byla zejména ve spontánních činnostech bohatá. Pedagogická práce zkušené učitelky kvalitativně převyšovala činnost učitelky s kratší praxí. Vzdělávací činnosti byly řízeny skupinově, frontálně i v integrovaných blocích, byly zaměřeny na různé oblasti vzdělávání. Při provádění zdravotních cvičení nebyl kladen dostatečný důraz na správné dýchání, účinnost cviků tak byla minimální. Spontánní a řízené činnosti byly v rovnováze. Atmosféra ve třídách byla příznivá, vzájemné vztahy mezi dětmi pozitivní, komunikace s dospělými oboustranně partnerská a otevřená.

Na odloučeném pracovišti *Šponarova* se organizace dne vyznačovala tradiční strukturou dne, z hlediska vzdělávání dětí byl dominantní dopolední programový blok. Učitelky respektovaly spontánní zájem dětí o jinou aktivitu, než kterou nabízely. Pedagogický proces postrádal prvky integrovaných činností. Průběh dne i atmosféra byly negativně poznamenány probíhající adaptací nově přichozích dětí. Styl práce s dětmi v řízených činnostech preferoval frontální organizaci, nabídka činností byla omezená.

Na všech pracovištích byl průběh vzdělávání orientován na postupné osvojování občanských a sociálních kompetencí.

Za celou MŠ je průběh vzdělávání hodnocen jako standardní, podporuje rozvoj osobnosti dítěte.

Příklad dobré praxe byl zaznamenán na jedné ze sloučených MŠ, a to Zlepšovatelů. Projevuje se vysokou efektivitou průběhu vzdělávání za aktivní účasti zákonných zástupců, což vede k nenásilnému a vysoce efektivnímu působení rodiny a školy.

Naplňování školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV)

Každé pracoviště má zpracován vlastní ŠVP.

Pracoviště Zlepšovatelů vychází ŠVP z programu Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole a Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (schváleno MŠMT ČR, čj. 14 132/01 – 22), vychází ze skutečných podmínek. Vzdělávací obsah je zde vymezen

tematickými celky, upřesněn integrovanými bloky a vzdělávacími postupy ve třídních vzdělávacích programech. Zaměření integrovaných bloků je široké, poskytuje dostatek zajímavých podnětů k činnostem. Vzdělávací nabídka umožňuje dosahovat stanovených cílů v klíčových oblastech vzdělávání, obsah odpovídá stanoveným zásadám.

Na *pracovišti Mitušova* vycházely pedagogické pracovnice při zpracování ŠVP ze shodných zdrojů a volily při zpracování podobné postupy. Vzdělávací obsah obsahuje dílčí projekty zaměřené na výchovu ke zdraví. ŠVP postrádá vymezení konkrétního časového období a systém vlastního hodnocení.

Na *pracovišti Šponarova* je ŠVP zpracován na základě RVP PV (schváleno MŠMT ČR, čj. 14 132/01 – 22), časový horizont není vymezen. Formální obsah se vyznačuje nevýraznou orientací na profilaci školy, bez vazby na konkrétní podmínky a průběh vzdělávání. ŠVP není uspořádán do vzdělávacích bloků, je redukován na výčet témat. Oblast vzdělávání je zpracována obecně a deklarativně. Z obsahu ŠVP není zřejmé, jakým způsobem škola podporuje integrované pojetí vzdělávání.

Při zpracovávání ŠVP ředitelka přecenila autonomii odloučených pracovišť, na dalším zkvalitňování ŠVP začíná postupně s kolektivem všech pedagogických pracovníků pracovat.

Škola nemá společný ŠVP, který by udával základní principy vzdělávací činnosti.

Školní vzdělávací programy odloučených pracovišť jsou s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání v částečném souladu, pracoviště Zlepšovatelů je v souladu ve všech stanovených kritériích.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Změna Zřizovací listiny a její úplné znění příspěvkové organizace Mateřská škola Harmonie Ostrava-Hrabůvka, Zlepšovatelů 27 schválená Zastupitelstvem městského obvodu Ostrava–Jih svým usnesením č. 492/18 ze dne 15. září. 2005 s účinností od 1. ledna 2006
2. Rozhodnutí vydané dne 29. března 2006 Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, odborem školství, mládeže a sportu ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě Mateřská škola Harmonie Ostrava-Hrabůvka, Zlepšovatelů 27 se sídlem Ostrava-Hrabůvka, Zlepšovatelů 1502/27 pod čj. MSK 57732/2006, spis. Zn. ŠMS 16125/2006/Luk s účinností od 1. dubna 2006
3. Osvědčení o přijetí mateřské školy do projektu Zdravá mateřská škola ze dne 25. září 1998, opětovné obnovení osvědčení ze dne 25. října 2001
4. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. září 2005 ze dne 10. října 2005 (bez čj.)
5. *Výroční zpráva za školní rok 2004/2005* (bez čj.) a podklady pro zprávu a vlastní hodnocení školy za školní rok 2005/2006
6. *Kurikulum* jako školní vzdělávací program (ŠVP) pracoviště Zlepšovatelů na období od 1. září 2004 do 30. června 2007 ze dne 28. srpna 2004 (bez čj.), projednáno se zaměstnanci kmenové školy 30. srpna 2005
7. ŠVP pracoviště Mitušova 4 – *Duhová cesta ke zdraví*, projednán se zaměstnanci dne 31. srpna 2006
8. ŠVP pracoviště Šponarova 16 – *Putování se sluníčkem*
9. *Školní a provozní řády*
10. Personální dokumentace – doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, ke dni inspekce

11. Třídní dokumentace (kromě speciální třídy *pracoviště Mitušova*) – *třídní vzdělávací programy, týdenní plány, třídní knihy (přehledy výchovné práce), záznamy pedagogické diagnostiky*
12. *Zápisy pedagogických rad* školních let 2005/2006, ke dni inspekce
13. Týdenní rozsahy přímé vyučovací povinnosti pedagogických pracovníků
14. Osvědčení Státního zdravotního ústavu Praha, garanta evropského programu o odborné způsobilosti k výkonu poradenské a lektorské činnosti pro Lenku Divínskou ze dne 6. října 2001 a 25. února 2005
15. Inspekční zpráva čj. n2-1131/04-11101

ZÁVĚR

I když jsou řízení, motivační i komunikační systém na pracovišti Zlepšovatelů vynikající, směrem k odloučeným pracovištím jsou tyto oblasti podceněny. Nepodporují dostatečně vnitřní spolupráci. Mateřská škola navenek nevystupuje jako jeden právní subjekt. Materiální podmínky celé školy umožňují realizaci vzdělávacího programu. Podmínky vzdělávání jsou v souhrnu průměrné, stav je, až na řízení odloučených pracovišť, funkční.

Pro průběh vzdělávací činnosti celé MŠ je charakteristická nevyrovnaná kvalitativní úroveň jednotlivých pracovišť (od vynikající po průměrnou). Je způsobena nedostatečnou kontrolou vzdělávací činnosti na odloučených pracovištích a neefektivní zpětnou vazbou. Vynikající úroveň vzdělávacího procesu je na pracovišti Zlepšovatelů. Je výrazně podporována aktivní spoluprací se zákonnými zástupci, což příznivě ovlivňuje kvalitu vzdělávacího procesu.

Každé pracoviště školy má zpracován vlastní ŠVP. Při jejich zpracování ředitelka přecenila autonomii odloučených pracovišť.

ŠVP pracovišť Zlepšovatelů je postaven na úplné znalosti a jasné orientaci v cílech předškolního vzdělávání a jejich aplikaci do podmínek školy. Je s RVP PV v souladu ve všech stanovených kritériích.

Školní vzdělávací programy odloučených pracovišť jsou s RVP PV v částečném souladu.

Doporučení:

1. Při řízení školy posílit oblast pedagogického vedení i na odloučená pracoviště, orientovat se na zavedení kurikulární reformy do praxe školy.
2. Prohloubit kontrolu vzdělávacího procesu na odloučených pracovištích k získání zpětné vazby o jeho kvalitě.
3. Zaměřit se na zkvalitnění ŠVP i třídních programů na odloučených pracovištích, zvýšit jejich praktický význam pro školu i veřejnost.

Hodnoticí stupnice

stupeň -1	stupeň 0	stupeň 1
<i>Úroveň je riziková, podprůměrná, nepříznivá, nedostačující, stav vyžaduje změny</i>	<i>Úroveň je funkční, průměrná, standardní, nevyžaduje zásadní změny</i>	<i>Úroveň je vynikající, nadprůměrná, nadstandardní, příkladná, stav může sloužit jako příklad dobré praxe</i>

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jarmila Němečková
Členka týmu	Mgr. Lenka Vojtovičová
Členka týmu	Blanka Benčíčová

V Opavě dne 6. října 2006

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště školní inspektorky: Česká školní inspekce, Husova 17, 746 01 Opava. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 13. října 2006

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Lenka Divínská

.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Statutární město Ostrava, Městský obvod Ostrava–Jih, Horní 3, 700 30 Ostrava-Hrabůvka	2006-10-30	ČŠI 425/06-14

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.